

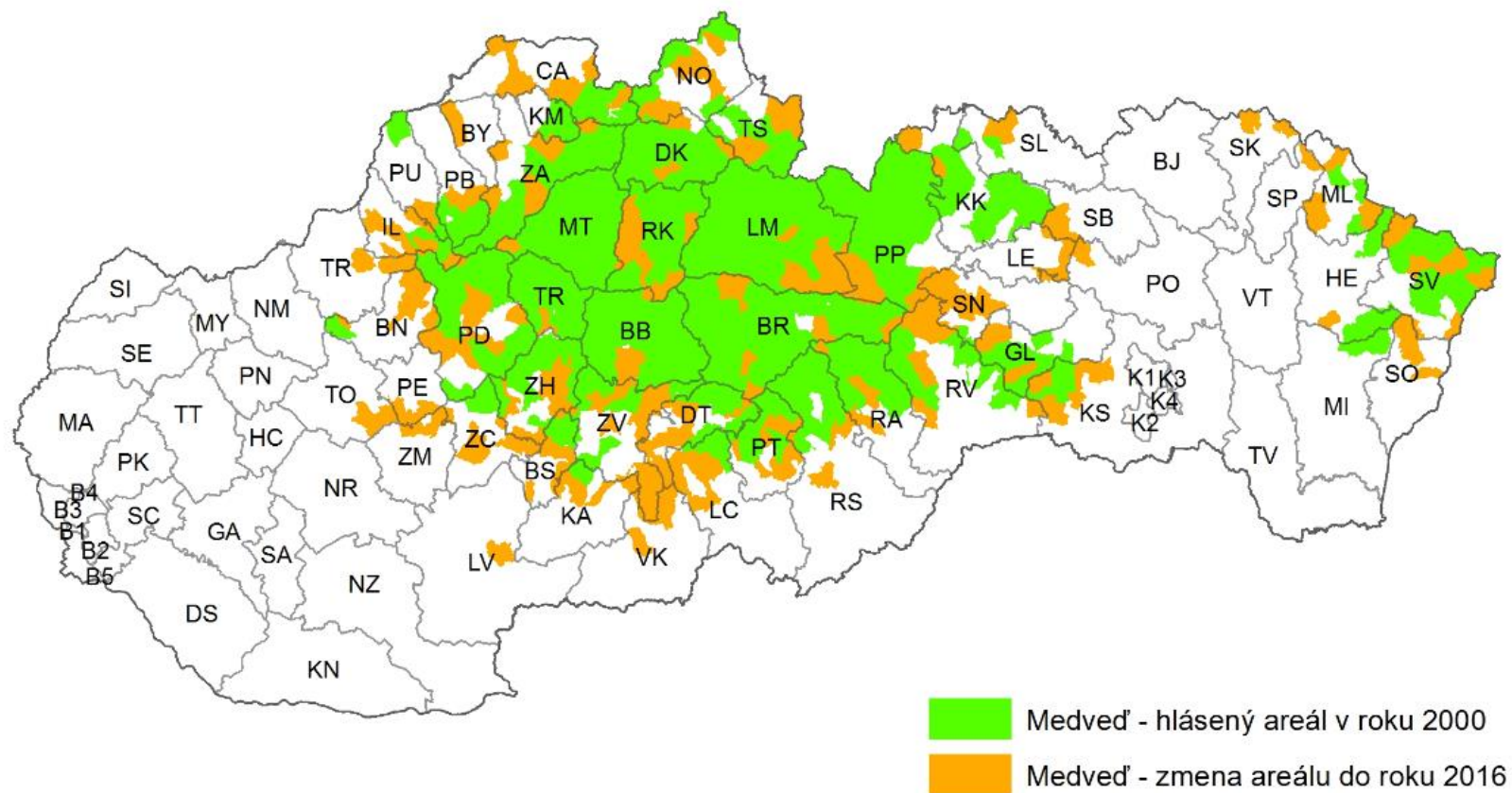
*Porovnanie situácie výskytu medved'a
hnedého (resp. veľkých šeliem),
minulost' vs. súčasnosť.*

Tibor Pataky, Jozef Bučko

Medved' hnedý

Areál výskytu medved'a hnedého v rokoch 2000-2016

V percentuálnom vyjadrení nárast o 23 % (z 1,15 mil. ha na 1,42 mil. ha)

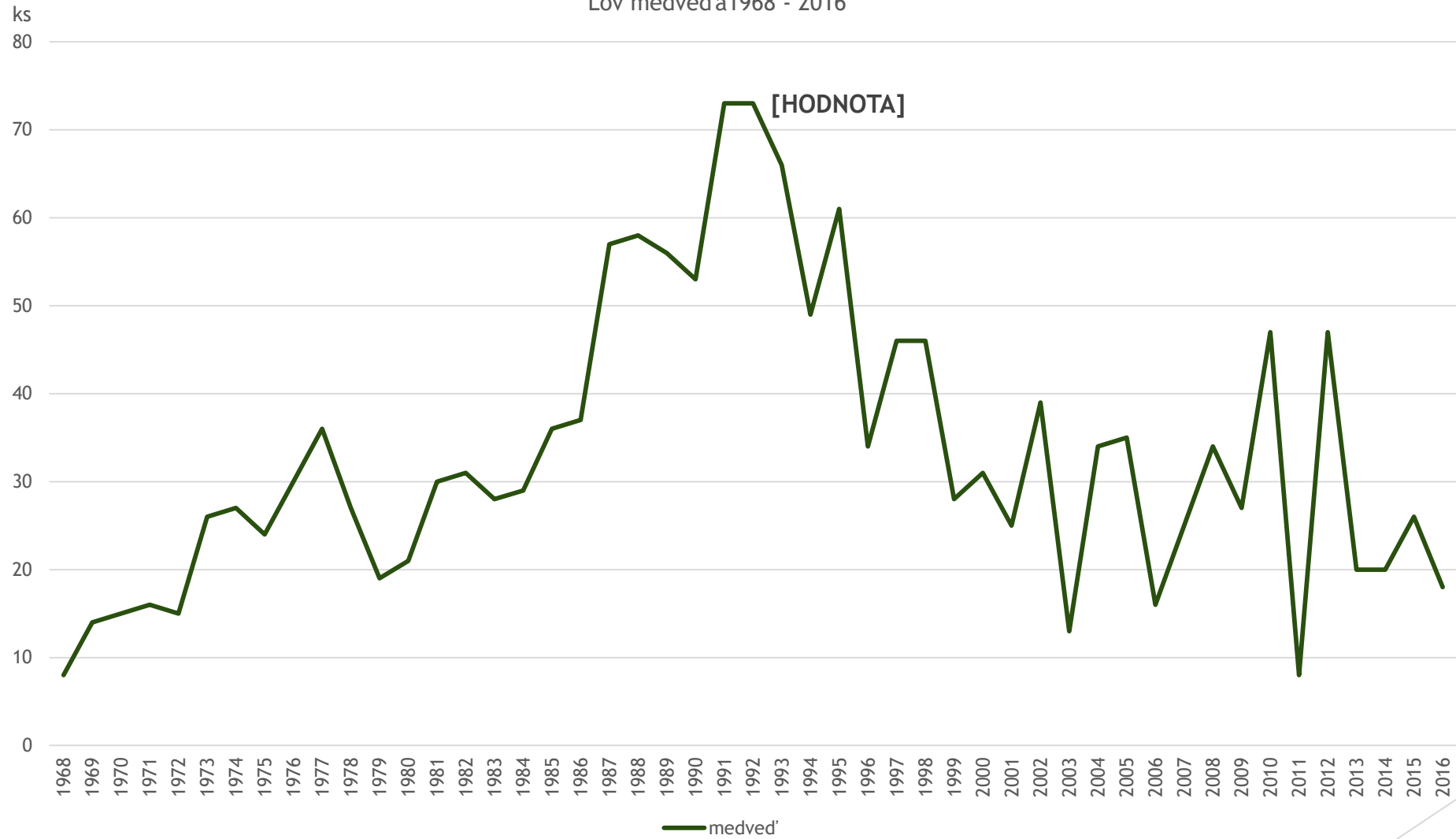
- ▶ Aká je absolútna početnosť:
- ▶ metodika - poľovnícka štatistika rok. 2016 - 2235 ks
- ▶ - expertný odhad rok. 2015 cca 850 ks
- ▶ - **genetická analýza - prvý exaktný** odhad -rok 2014 **JKS 1256+-235 ks**
- ▶ Okrem toho bol zistený dôležitý údaj **o sexuálnej štruktúre : 2-3 v prospech samíc.**

- ▶ Od roku 2014 ubehli 4 kalendárne roky a súčasný odhad početnosti súvisí s potencionálnym **správnym odhadom ročného prírastku** medvedej populácie.
- ▶ Aký je prírastok? - na základe vedeckých poznatkov z oblasti biológie rozmnožovania sa všetci **autori zhodujú na intervale 23-26 % z JKS** pri pomere pohlavia 1:1.
- ▶ Veková štruktúra medvedej populácie pri pomere pohlavia 1:1: 50 % dospelé (25 % samce, 25 % samice), 50 % dospievajúce medvede (1-4 roky)
- ▶ Náš pomer 2:3 - (20% samce,30% samice) prírastok sa zvýši v priemere o 5 %

- ▶ **Prirodzená každoročná mortalita** z JKS celej populácie medveďa - **15%**.
- ▶ Celkové JKS v ďalšom roku = JKS + prírastok - úbytok (prirodzená mortalita + vykázaný lov + ...
- ▶ Legálny úbytok (lov + úhyn) medveďa v rokoch
  - ▶ 2014 lov 20 úhyn 23
  - ▶ 2015 lov 26 úhyn 17
  - ▶ 2016 lov 18 úhyn 16
  - ▶ 2017 lov 22 úhyn 29
- ▶ Náš odhad celkovej súčasnej početnosti medvedej populácie - **zvýšila sa** (musela - nízky lov, dostatok potravy) : 1400-1500 ks +- ...

Lov medved'a1968 - 2016

▶ *Ako ďalej ?*

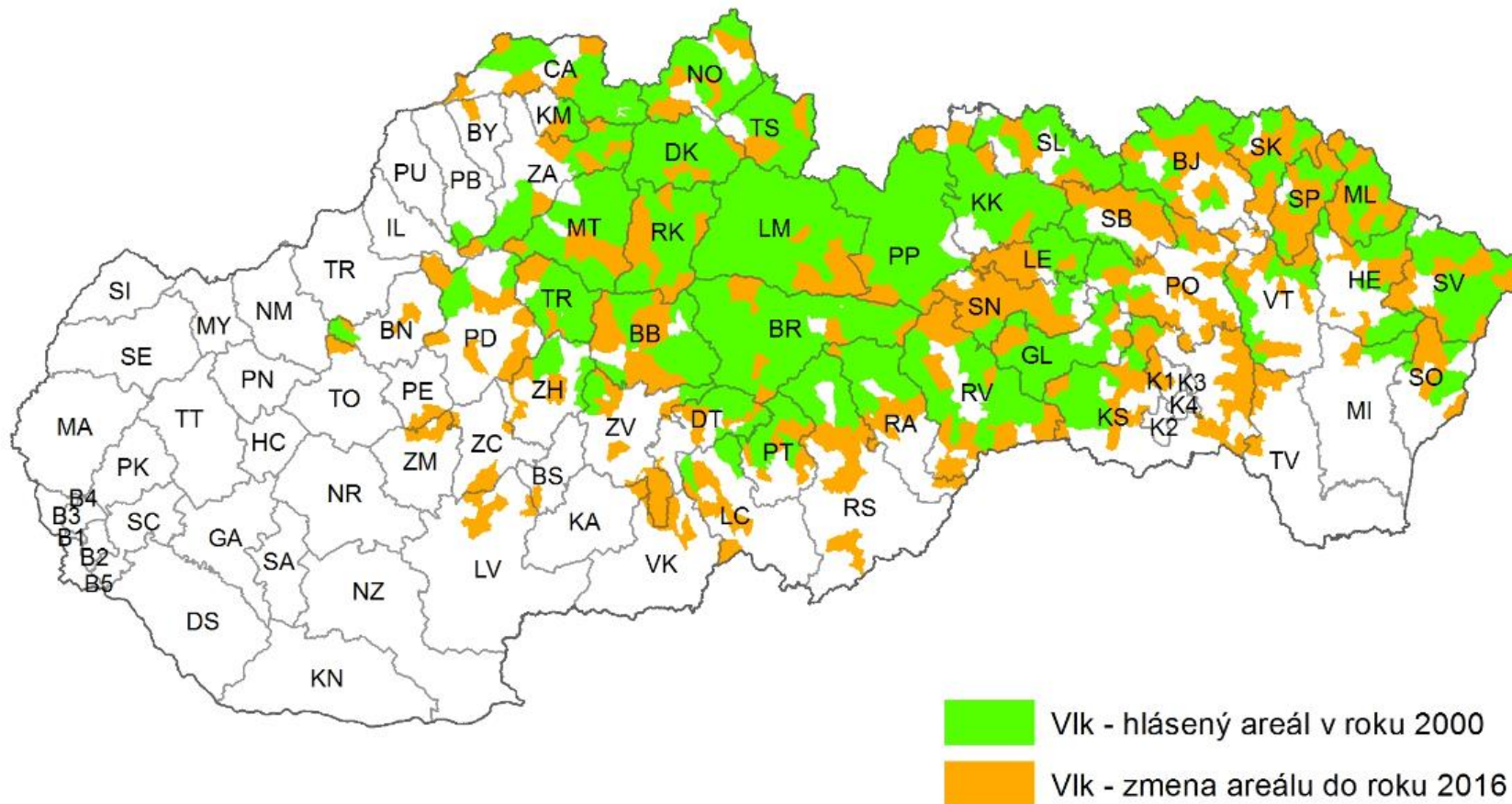
- ▶ regulovať, alebo neregulovať - funguje autoregulácia ???
- ▶ **distribúcia denzity** v rámci jeho areálu výskytu **je neuspokojivá** (Poľana, Malá Fatra, Kremnické vrchy, Vysoké Tatry, vysoká denzita...) a naopak, sú lokality s min. denzitou
- ▶ ako regulovať ?....(kedy? za akých podmienok?)
- ▶ problematika prikrmovania raticovej zveri (celoročné kŕmenie)
- ▶ nelegálny zber lesných plodov
- ▶ minimalizácia nelegálneho lovu

Vlk dravý

- Typický vrcholový predátor spolu s rysom, kde funguje vlastná autoregulácia jeho početnosti vďaka ich teritoriálnemu správaniu.

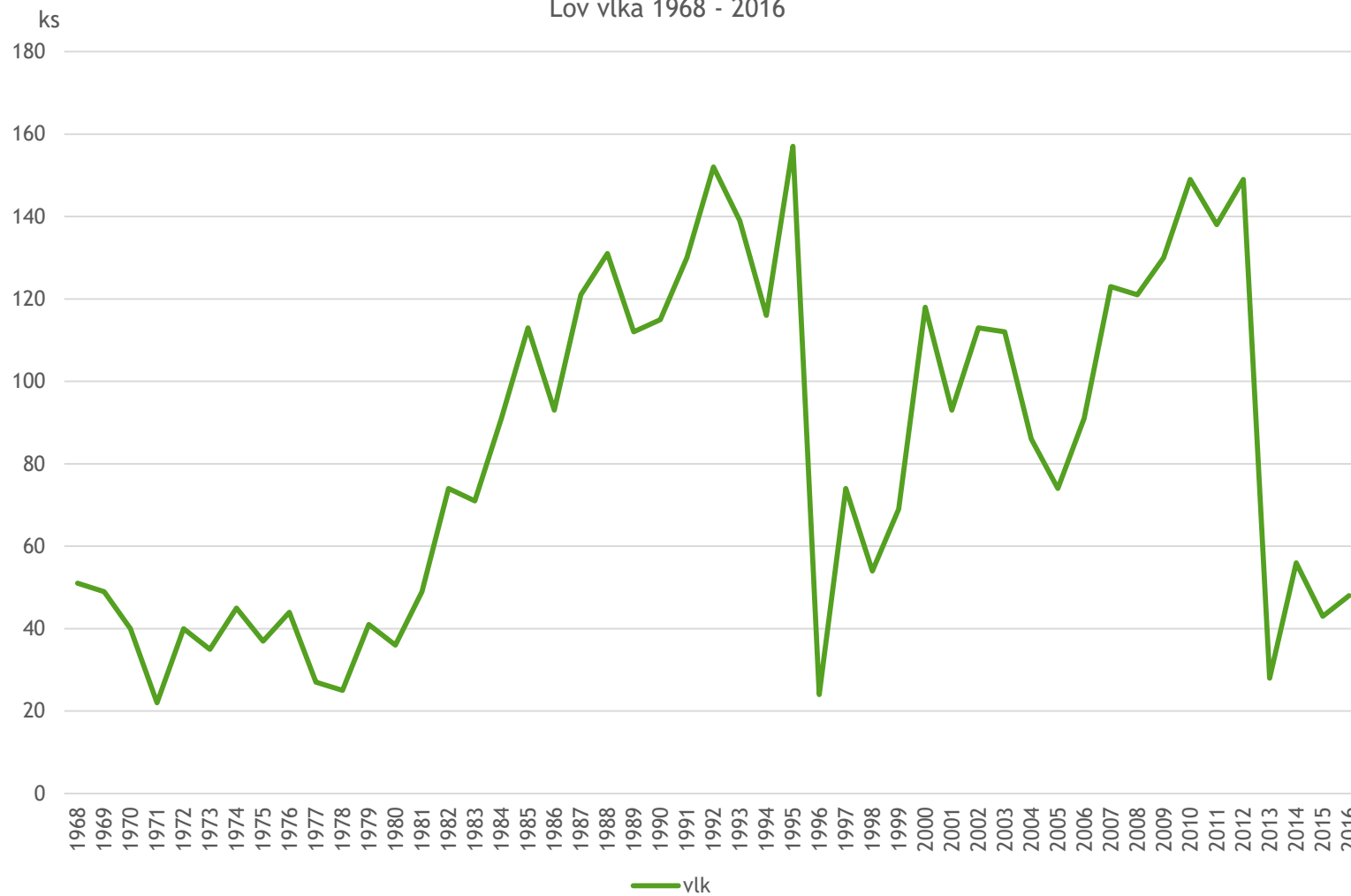

- Areál sa rozšíril od roku 2000 z 1,3 mil.ha na 1,83 mil ha celej poľovnej plochy - nárast o 39 % (lesnatej len o 10%)

Prítomnosť a početnosť každého živočíšneho druhu je závislá na:

- ▶ existencie vhodných biotopov
- ▶ dostatku potravy
- ▶ optimálnej početnosti prirodzených nepriateľov (v prípade vrchol. predátorov akceptácie ich prítomnosti človekom)
- ▶ V súčasnosti na Slovensku máme najvyššie stavy predátorov min. za posledných 100(200) rokov vďaka existencii, ako tak zachovalých biotopov a nadmerných zdrojov potravy (vďaka poľovníkom a zmenám v poľnohospodárskej krajine)

Lov vlka 1968 - 2016

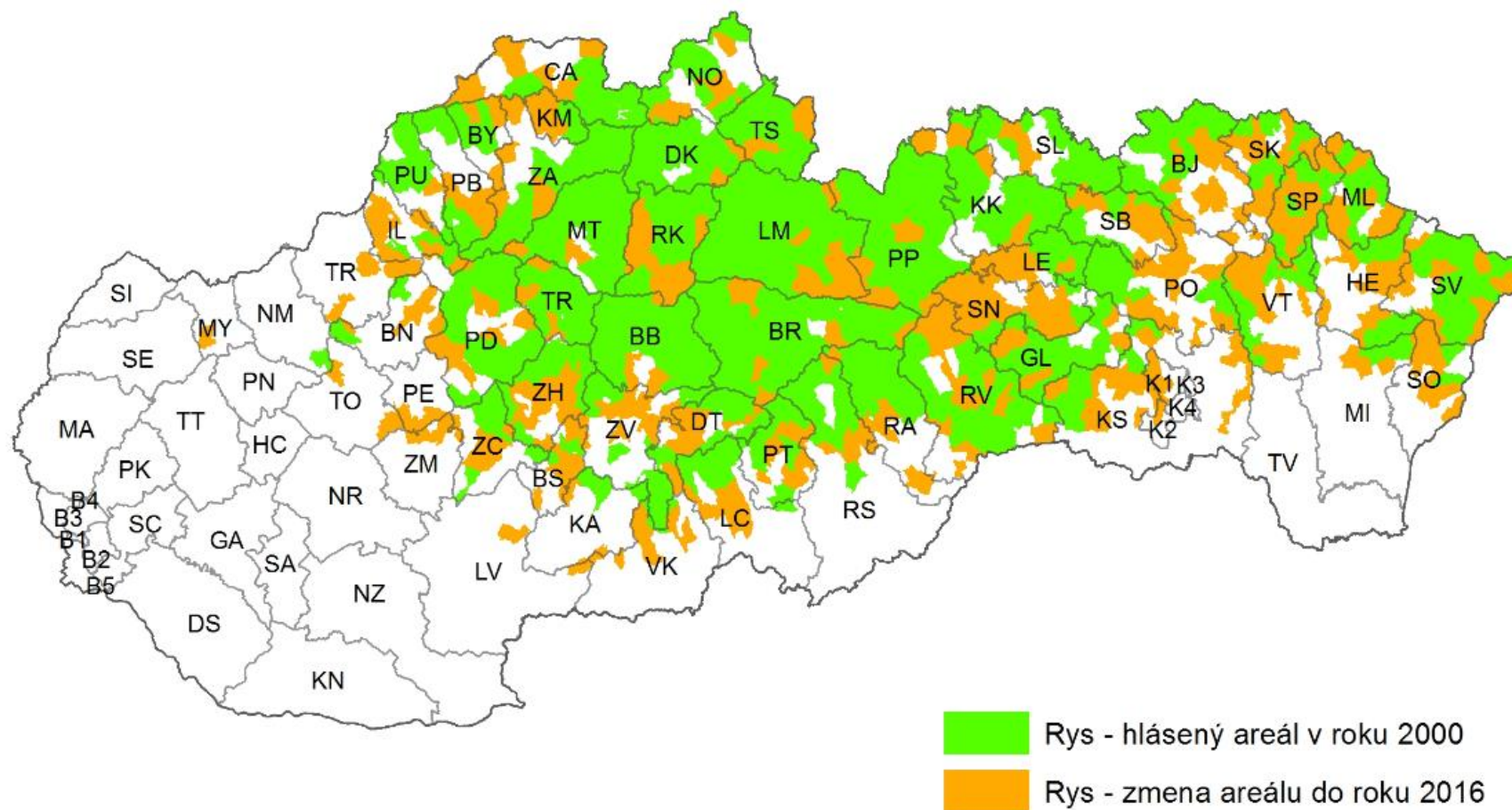

Žiaľ - poľovnícka verejnosť- verzus veľké šelmy, osobitne vlk- stále evidujeme veľkú intoleranciu

- ▶ Súčasný model jeho lovu je správny (čas lovu, spôsob lovu), len je potrebné ho dodržiavať - úcta k zveri, poriadku, slušnosti a zákonnosti je to najdôležitejšie .....
- ▶ Dnešné problémy s AMO u diviačej zveri a vysokou početnosťou jelenej zveri musia zákonite otvárať otázky regulácie početnosti vlka na Slovensku a ich prehodnotenia do budúcnosti. Prikláňame sa - ponechať súčasný model regulácie početnosti vlka za predpokladu maximálneho dodržiavania všetkých jeho podmienok. Vidíme tu obrovský priestor k posilneniu populácie vlka ....
- ▶ **Lov minulosť (80-90 roky)**- menej poľovníkov, menšia mobilita, neboli technické vymoženosti
- ▶ **Lov súčasnosť** - vyšší poľovnícky tlak, viac poľovníkov, menšie PR, nástup výkonnej pozorovacej techniky, menšia etika v poľovníctve

Rys ostrovid

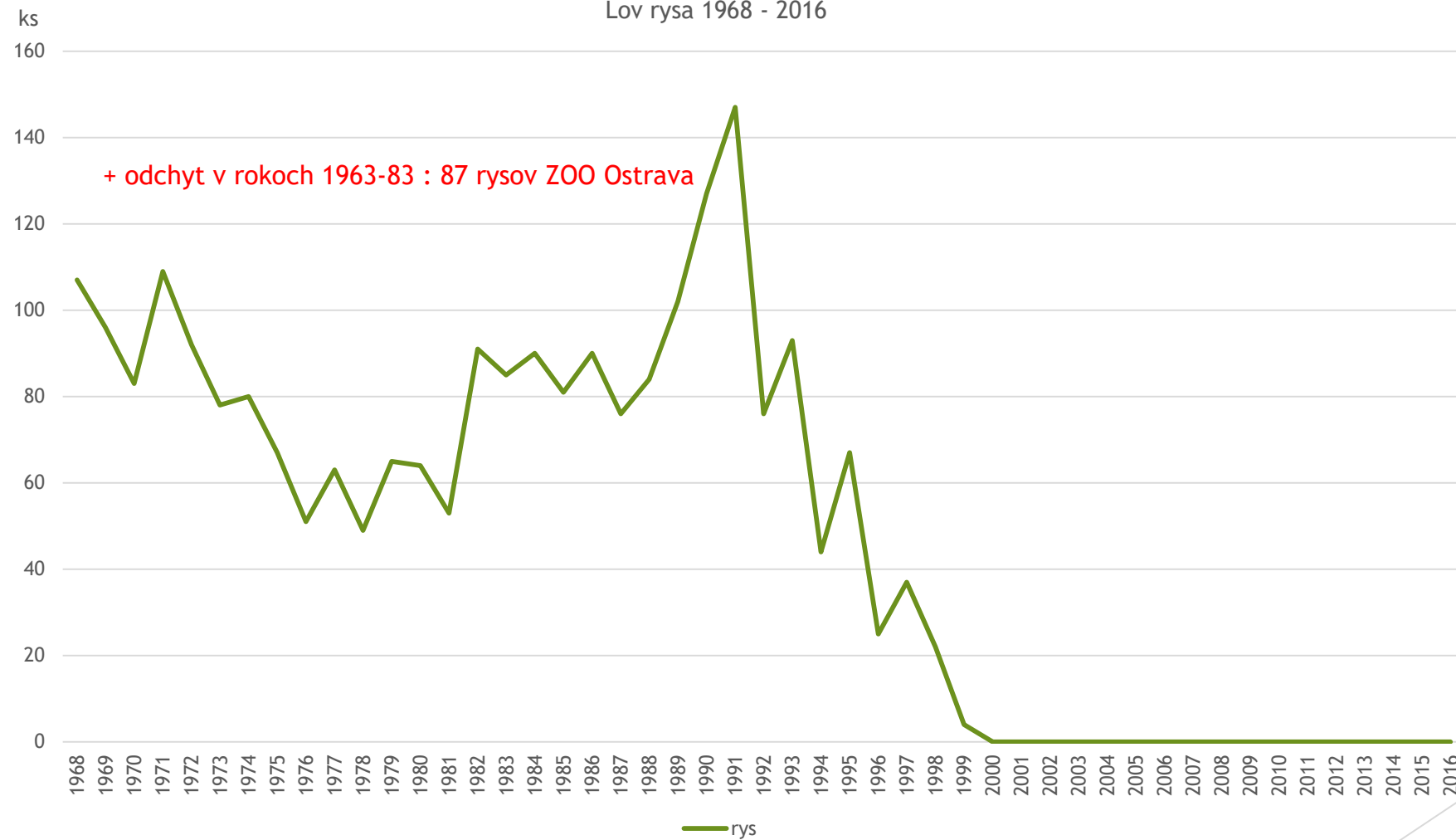

- Rozšírenia areálu výskytu rysa z 1,5 mil. ha na 1,94 mil. ha (nárast o 27 %).

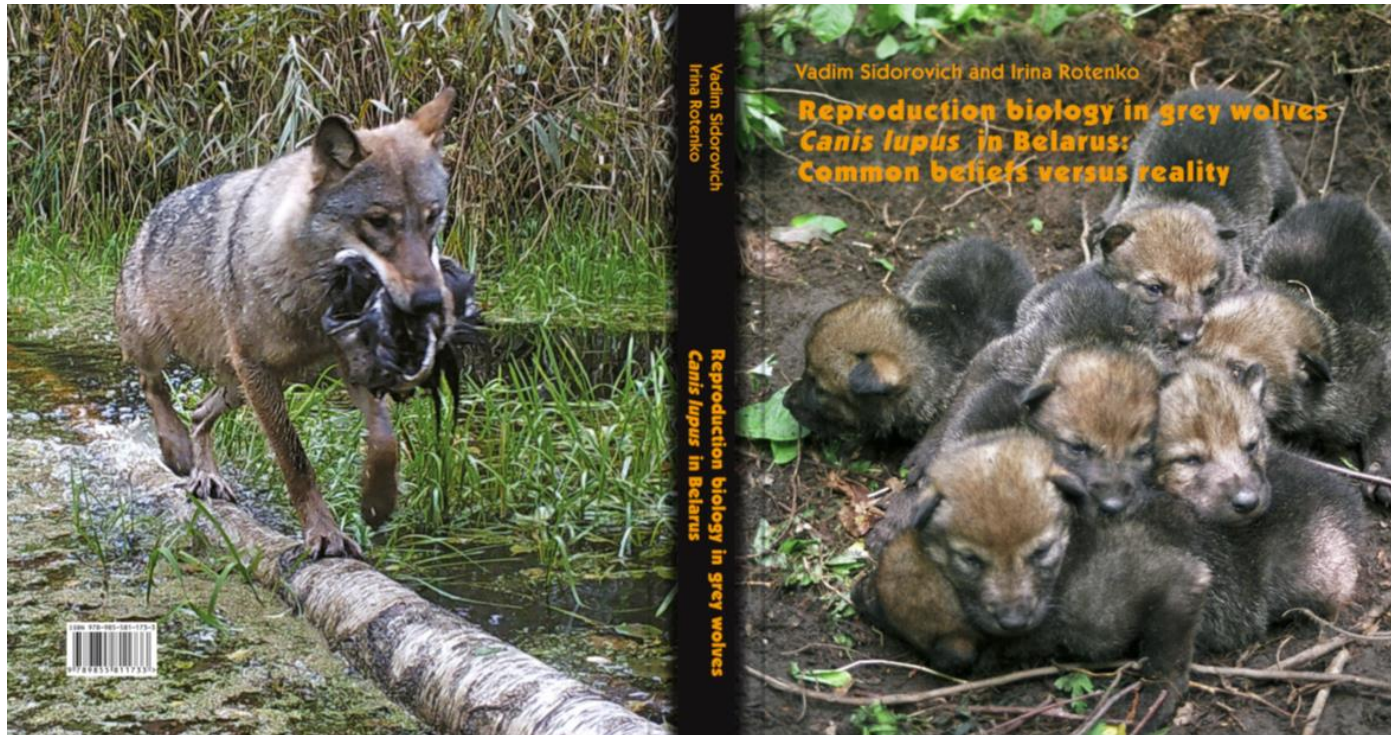
Lov rysa 1968 - 2016

- ▶ Od roku **1998 sa neloví, prírastok min. na úrovni 1/3 z celej populácie** (na každú dospelú samicu pripadá priemerne 3,2 narodených mláďat do osamostatnenia 1,6 mláďatá) Okarma 2016

▶ **Funguje autoregulácia?**

- ▶ **Stagnujúca** početnosť rysej populácie
- ▶ Príčiny???
- ▶ **kleptoparazitizmus** - požieranie úlovkov rysov v areáli vysokej denzity medveďa hnedého.
- ▶ Veľký problém vidíme v neustále sa rozvíjajúcej cestnej infraštruktúre (antropizácia biotopov a migračných trás) krajiny a takisto prítomnosti nelegálneho lovu hlavne v okrajových častiach jeho areálu, kde to má často likvidačný charakter.
- ▶ Najnovšie vedecké poznatky z oblasti vzájomného súžitia vlka a rysa v areáli ich prirodzeného výskytu dokumentujú ich **vzájomnú silnú konkurenciu** a **ovplyvňovanie denzity ich prírastku** (**prof. Sidorovich - Bielorusko**)

Đakujemo za pozornost!